

Домашенко М.Д.
Сумський державний університет, м. Суми

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Однією з основних проблем діяльності машинобудівних підприємств при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) є недостатнє використання стратегій забезпечення економічної безпеки ЗЕД машинобудівної галузі на практиці. Існуючі методичні підходи до вибору стратегій забезпечення економічної безпеки підприємства не дозволяють повною мірою враховувати вплив зовнішніх факторів на діяльність підприємства, що призводить до виникнення економічних ризиків, які супроводжуються економічними втратами. На сучасному етапі соціально-економічних відносин відсутність ефективних стратегій забезпечення економічної безпеки ЗЕД негативно впливає на стан підприємств машинобудівної галузі.

Здебільшого у наукових роботах процес забезпечення економічної безпеки ЗЕД пов'язується з виробничо-господарською діяльністю, спрямованою на захист підприємства від зовнішніх факторів впливу, і поза увагою, як правило, залишаються стратегії, за допомогою яких можна цього досягти. Тому забезпечення економічної безпеки ЗЕД машинобудівного підприємства потребує науково обґрунтованих підходів до вибору відповідних стратегій діяльності, які б забезпечували стабільну роботу та поступовий розвиток підприємства.

Зазначимо, що стратегії забезпечення економічної безпеки ЗЕД підприємства є частиною загальної стратегії розвитку підприємства і повинна бути спрямована на підвищення рівня економічної безпеки ЗЕД внаслідок зменшення негативного впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища.

Стратегії забезпечення економічної безпеки ЗЕД машинобудівного підприємства які можуть застосовуватися управлінським персоналом підприємства, пропонуємо розглядати, виходячи із:

– зменшення рівня ризикованості видів діяльності підприємства шляхом адаптації підприємства до умов зовнішнього ринку;

– вибору видів діяльності шляхом аналізу потреб міжнародного ринку;

– підвищення рівня економічної безпеки за складовими на підприємстві, шляхом аналізу та усунення існуючих недоліків;

– вибору ринку країни, шляхом аналізу країн за рівнем ризикованості.

Автором виділено чотири основні стратегії забезпечення достатнього рівня економічної безпеки ЗЕД машинобудівного підприємства, а саме:

– стратегія підтримки – передбачає збереження економічної безпеки ЗЕД підприємства, контроль за результатами діяльності та попередження виникнення можливих загроз економічним інтересам машинобудівного підприємства;

– стратегія посилення – спрямована на проведення заходів посилення потенціалу економічної безпеки ЗЕД на підприємстві;

– стратегія адаптації – направлена на проведення заходів пристосування виду діяльності до певного ринку та навпаки, а також пристосування складових економічної безпеки ЗЕД до тих чи інших вимог зовнішнього середовища;

– стратегія модифікації – передбачає проведення змін, які стосуються виду діяльності, зовнішнього ринку, а також проведенні необхідних змін складових економічної безпеки ЗЕД.

Таким чином, в рамках виділених нами стратегій забезпечення достатнього рівня економічної безпеки ЗЕД пропонуємо визначити напрямки забезпечення економічної безпеки ЗЕД машинобудівного підприємства, а саме:

– економічний – передбачає диверсифікацію збуту; формування власної збутової мережі за кордоном; збереження показників платоспроможності; страхування економічних ризиків; налагодження зовнішньоекономічних зв'язків; стимулювання збуту; оновлення та ремонт основних фондів, та ін.;

– кадровий – передбачає мотивацію персоналу до роботи в напрямку ЗЕД; перекваліфікацію персоналу; розподіл прав, обов'язків та компетенції окремих служб апарату управління та фахівців ЗЕД;

– інноваційний – передбачає інноваційне фінансування та розвиток ЗЕД; впровадження активного інноваційного міжнародного маркетингу; впровадження інноваційних технік та технологій виробництва продукції.

– фінансовий напрямок – передбачає створення системи резервних фондів, реструктуризація та реорганізація боргів та ін.

Отже, варто зазначити, що передумовою ефективної діяльності машинобудівних підприємств є розроблення відповідних стратегій забезпечення економічної безпеки ЗЕД підприємства здійснення якої має відбуватися за основними напрямками діяльності підприємства, а саме: економічним, кадровим, інноваційним та фінансовим.